

pen. Zij liep door als in een droom, voelde zich vreemd gaan, als was zij het zelve niet.

Eerst een stuk grintweg langs, door plassen en modder, en dan over de straat met de horretjes en spionnetjes, de breedste straat, waar het gras tusschen de ongelijke modderige keien welig groeide, en de kettingen met hun nijdige punten als altijd tusschen de stoepaaltjes hingen.

Al die duffige ouderwetsche dingen, ze deden haar goed, als iets warm-vertrouws, — er straalde iets op af van de liefdevolle sfeer die ze hier altijd om zich en in zich voelde. Het bonzen in haar keel, en het vreemdplechtige droomachtige van alles, deed haar weer bewuster denken aan wat haar wachtte in 't oude huis, aan 't eind der volgende straat.

Daar stond de slager, de handen op zijn rug, op den deurdrempel en inspecteerde met een diepen rimpel van aandacht zijn dakgoot, die overlopend, een gutsende pletsende straal, door den wind soms even verwaaid, over de keitjes plaste. Terwijl zij langs kwamen keek hij bot-nieuwsgierig, richtte zijn hoofd op om beter door zijn bril te kunnen zien, en groette toen even haar vader, onderdanig en toch gemeenzaam.

Langs de overdekte leege markt liepen ze de volgende straat in, en met een weeige ontroering, waarbij ze haar beenen voelde verslappen, zag ze in de verte het lieve huis, het oude huis, waar grootmoeder woonde, — die nu dood was.

Even keek ze op zij. Haar vader stapte bleek en verbeterd door, met zijn stevige korte passen.

De ijzerhandelaar, tegenover het huis, deed juist de deur open, die jengelend schelde, de koper wipte de stoep af, en de koele rattenkop van den koopman keek spiedend met zakelijke burenbangstelling naar haar vader en haar.

Ze zag dat de deur aanstond.

Niemand had hen zien komen, de luiken waren gesloten, alleen de halve maantjes

erin keken hen aan als verduisterde oogen.

„Het huis”, vond 't meisje, „zag er haast uit of het ook verdriet had”. En ze peinsde even hoe vreemd het was dat die nare koude man met die dunne haren, daar tegenover, maar net zoo kon doen als gewoonlijk, en zoo naar hen gluren als altijd met zijn kille rattenoogen, zijn voeten met de geruite pantoffels net als immer wijd uit elkaar, bijna dwars op zijn dorpel geplant. 't Was eigenlijk erg vanzelfsprekend, — en toch vond ze het bijzonder vreemd — griezelig.

Toen ze zachtjes binnengegaan waren, en de familie begroet hadden, zaten ze samen in de voorkamer, bijna fluisterend in 't schemerige licht, wat de halve maantjes binnenlieten.

Zij huiverde, keek haar vader vol aan, en kuste hem. Zwijgend kuste hij haar ook, en snikte toen even, vreemd, bezerend, angstig-makend snikken, ingehouden lachen gelijkend, — het aangrijpend moeizaam eindelijk zich overgeven van den ouderen man aan het verdriet.

Het meisje lei haar arm om haar vaders schouder, — en haar hoofd tegen zijn arm bleef ze stil zitten, schreiend zoo zacht, dat niemand het hooren kon. Ze zag weer grootmoeders mooie liefhebbende oogen haar aankijken, zooals ze dat zoo vaak gedaan hadden, wanneer grootmoeder haar hand genomen en haar zonder iets te zeggen aangekeken had.

Die mooie stralende diepbruine oogen, en dien zwijgend en begrijpend-glimlachen-den mond, hoe lief had zij ze gehad! En nu, — vreemd was het en vreeselijk. Dit was toch haar kamer, dit was toch haar huis! Kòn ze nu niet komen, en zeggen: „Ik ben nog hier, — spreek niet over mij alsof ik er niet meer was!”

Dat ze dat niet kon, ja, dat was juist het nijpend-beklemmende, het onbegrijpelijke onbekende....

Het kind voelde zich wonderlijk in 't hart gegrepen, doorstormd van gedachten en ge-